29.3.2023

Kirje elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille lasirakenteisista parvekekaiteista

Poliisi ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ovat 28.3.2023 tiedottaneet Vantaalla tapahtuneesta kuolemaan johtaneesta onnettomuudesta, jossa henkilö putosi parvekkeelta parvekekaiteen lasiosan rikkouduttua. Parvekekaidejärjestelmän vaatimustenmukaisuutta selvitetään. Tukes on teettänyt parvekekaiteen rakennesuunnitelmista vertailulaskelmat. Laskennallisessa selvityksessä on alustavasti havaittu, että kyseinen kaiderakenne ei täyttäisi pistekuormavaatimusta. Muilta osin selvitystyö on vielä kesken. Seuraavaksi Tukes teettää kaidejärjestelmälle iskunkestävyyskokeen.

Lue poliisin ja Tukesin 28.3.2023 tiedote: linkki

Suositus ELY-keskuksille kuntien rakennusvalvontaviranomaisten informoinnista

Ympäristöministeriö suosittelee, että ELY-keskukset informoivat alueellaan kuntien rakennusvalvontaviranomaisia, jotta rakennusvalvontaviranomaiset ohjaavat rakennushankkeisiin ryhtyviä kiinnittämään huomiota kaiderakenteita koskevien vaatimusten täyttymiseen käynnissä olevissa luvanvaraisissa rakennushankkeissa. Rakennushankkeeseen ryhtyneiden on syytä varmistaa lasirakenteisten kaiteiden vaatimustenmukaisuus. Tarvittaessa rakennusvalvontaviranomainen voi edellyttää ulkopuolista tarkastusta MRL 150 c §:ssä säädetyn mukaisesti.

Kaiderakenteita koskevat vaatimukset

Maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999, jäljempänä MRL) 117 d §:n mukaisesti rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava siitä, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan sen käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla siten, että rakennuksen käyttö ja huolto on turvallista. Rakennuksesta eikä sen ulkotiloista ja kulkuväylistä saa aiheutua sellaista tapaturman, onnettomuuden tai vahingon uhkaa, jota ei voida pitää hyväksyttävänä. MRL 117 d §:n nojalla annetussa ympäristöministeriön asetuksessa rakennuksen käyttöturvallisuudesta (1007/2017) säädetään kaiteita koskevista yleisistä vaatimuksista, kaiteen korkeuksista ja kaiteen suojaavasta osasta. Kaiteen on oltava turvallinen, ja sen on kestettävä siihen kohdistuvat kuormat.

MRL 117 a §:n mukaisesti rakennushankkeeseen ryhtyvän on huolehdittava, että rakennus suunnitellaan ja rakennetaan siten, että sen rakenteet ovat lujia ja vakaita, soveltuvat rakennuspaikan olosuhteisiin ja kestävät rakennuksen suunnitellun käyttöiän. Kantavien rakenteiden suunnittelun ja mitoituksen on perustuttava rakenteiden mekaniikan sääntöihin ja yleisesti hyväksyttyihin suunnitteluperusteisiin taikka luotettaviin koetuloksiin tai muihin käytettävissä oleviin tietoihin. Rakennuksen rakentamisessa on käytettävä rakenteiden lujuuden ja vakauden kannalta soveltuvia rakennustuotteita.

MRL 117 a §:n nojalla on annettu ympäristöministeriön asetus kantavista rakenteista (477/2014). Asetusta sovelletaan myös käyttöturvallisuuden kannalta merkittävien rakenteiden

suunnitteluun ja toteutukseen, kun niiden mahdollisesta vauriosta voi aiheutua vaaraa henkilöturvallisuudelle. Tällaisia rakenteita voivat olla esimerkiksi kaiteet. Asetuksen mukaisesti rakennuksen kantavia ja jäykistäviä rakenteita koskevat olennaiset tekniset vaatimukset täyttyvät, kun rakenteet suunnitellaan ja toteutetaan eurokoodien sekä niitä koskevien ympäristöministeriön asetuksina annettujen kansallisten valintojen mukaan. Suunnittelijan on lisäksi otettava huomioon rakennuspaikasta johtuvat olosuhteet.

Jos sovelletaan muuta suunnittelu- ja toteutusjärjestelmää, tulee rakennushankkeeseen ryhtyvän osoittaa rakennusvalvontaviranomaiselle sen niin edellyttäessä, että suunnittelu ja toteutus täyttävät olennaiset tekniset vaatimukset rakenteiden lujuudesta ja vakaudesta, käyttökelpoisuudesta ja käyttöiästä.

Kantavia rakenteita koskevassa asetuksessa säädetään myös vaatimukset rakenteiden suunnittelusta, suunnitelmista ja niiden tarkastamisesta sekä rakennustuotteista. Eurokoodeihin liittyvissä kansallisten valintojen asetuksissa säädetään kantavien rakenteiden suunnittelussa käytettävistä rakenteisiin kohdistuvista kuormista (4/16 Ympäristöministeriön asetus rakenteiden tilavuuspainoa, omaa painoa ja rakennusten hyötykuormia koskevista kansallisista valinnoista sovellettaessa standardia SFS-EN 1991-1-1 ja 7/16 Ympäristöministeriön asetus tuulikuormia koskevista kansallisista valinnoista sovellettaessa standardia SFS-EN 1991-1-4).

Rakennushankkeeseen ryhtyvä, suunnittelijat ja työnjohtajat vastaavat rakentamiselle säädettyjen vaatimusten täyttymisestä siten kuin siitä säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla annetuissa säädöksissä.

Rakentamisen viranomaisvalvonta

MRL 124 §:n mukaan kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan mitä MRL:ssa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Valvontatehtävän laajuutta ja laatua harkittaessa otetaan huomioon rakennushankkeen vaativuus, luvan hakijan ja hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavien henkilöiden asiantuntemus ja ammattitaito sekä muut valvonnan tarpeeseen vaikuttavat seikat. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvonnasta.

Rakennusvalvontaviranomainen voi katselmusten lisäksi määrätä tehtäväksi myös muita tarkastuksia, jos se on tarpeen lupamääräysten, suunnitelmien tai rakentamista koskevien säännösten ja määräysten noudattamisen valvomiseksi. Rakennusvalvontaviranomainen määrää tarkastuksista rakentamista koskevassa luvassa, aloituskokouksessa tai erityisestä syystä rakennustyön aikana. Rakennusvalvontaviranomainen voi lupahakemusta käsitellessään tai rakennustyön aikana vaatia rakennushankkeeseen ryhtyvältä riippumattoman ja pätevän asiantuntijan lausunnon siitä, täyttääkö suunniteltu ratkaisu tai rakentaminen sille säädetyt vaatimukset.

Olemassa olevat rakennukset

Maankäyttö ja rakennuslain 166 §:n mukaan rakennus ympäristöineen on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Rakennuksen kunnossapitovastuu on rakennuksen omistajalla.

Olemassa olevien rakennusten osalta mahdollisista toimenpiteistä ja suosituksista tiedotetaan viranomaisten toimesta erikseen. Poliisin ja Tukesin tiedotteen mukaan Tukes käynnistää valvontahankkeen, jolla pyritään selvittämään vastaavien suunnitteluratkaisujen yleisyyttä. Tutkimusten ollessa kesken, on ymmärrettävää, jos ihmisillä nousee huolta ja kysymyksiä parvekkeiden käyttöturvallisuudesta. Rakennusten omistajat, esimerkiksi taloyhtiöt, voivat tarvittaessa hankkia asiantuntijan selvittämään asiaa. Yhteydenottoja saattaa ohjautua myös kuntien rakennusvalvontoihin, jolloin viranomainen voi antaa asiassa yleistä neuvontaa.

Kirsi Martinkauppi
Hallitusneuvos, Rakennukset ja rakentaminen -yksikön johtaja

Tomi Marjamäki
Erityisasiantuntija

VN/9662/2023-YM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Marjamäki Tomi 91184310B	Martinkauppi Kirsi 91175955U
2023-03-29	2023-03-29